

11 ตุลาคม 2566

เรียน นายกสมาคมบริษัทจัดการลงทุน
นายกสมาคมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
ผู้จัดการ

บริษัทหลักทรัพย์ที่ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทจัดการกองทุนรวมและ
กองทุนส่วนบุคคล (กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ)
ผู้ดูแลผลประโยชน์ของกองทุนรวม

ที่ นป.ว) 10/2566 เรื่อง นำส่งภาพถ่ายประกาศและซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับ
การปรับปรุงหลักเกณฑ์อัตราส่วนการลงทุนของกองทุน

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (“สำนักงาน ก.ล.ต.”)
ได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับอัตราส่วนการลงทุนของกองทุนรวม (“MF”) และกองทุน
สำรองเลี้ยงชีพ (“PVD”) เพื่อเพิ่มความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการลงทุนให้แก่บริษัทหลักทรัพย์
จัดการกองทุน (“บริษัทจัดการ”) โดยผู้ลงทุนยังคงได้รับความคุ้มครองเช่นเดิม จึงได้ปรับปรุงประกาศ
จำนวน 2 ฉบับ (ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย)

เพื่อให้ผู้ประกอบการมีความเข้าใจที่ตรงกันและถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์
ที่ประกาศกำหนดได้อย่างถูกต้อง สำนักงาน ก.ล.ต. จึงขอซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการปรับปรุง
ประกาศดังกล่าว ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการปรับปรุงหลักเกณฑ์

- 1.1 เพื่อเพิ่มความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการลงทุนให้แก่บริษัทจัดการ
โดยยังคงคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของผู้ลงทุน
- 1.2 เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันให้แก่บริษัทจัดการ
- 1.3 เพื่อยกระดับหลักเกณฑ์ให้สอดคล้องกับสากล

2. สรุปสาระสำคัญของการปรับปรุงประกาศ

2.1 ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทน. 21/2566 เรื่อง การลงทุน
ของกองทุน (ฉบับที่ 23) ลงวันที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2566 รวมทั้งภาคผนวก 4-retail MF
ภาคผนวก 4-AI และภาคผนวก 4-UI (“ประกาศ ที่ ทน. 21/2566 ลงทุน”)

2.1.1 การปรับปรุงหลักเกณฑ์การพิจารณาและแนวทางการดำเนินการ
กรณีผิดอัตราส่วนการลงทุนของ MF และ PVD

(1) เพิ่มกรณีที่กองทุนมีการลงทุนเพิ่มเติมในทรัพย์สินหรือ
ธุรกรรมใดและในวันดังกล่าวเกิดเหตุการณ์ที่อยู่นอกเหนือการควบคุมของบริษัทจัดการ จนเป็นเหตุให้
ไม่เป็นไปตามอัตราส่วนการลงทุนหรือข้อกำหนดที่สามารถลงทุนได้โดยชอบ (passive breach)
จากเดิมจะถูกพิจารณาว่าเป็นการกระทำของบริษัทจัดการ (active breach) และเข้าข่ายเป็น

การกระทำผิดเกณฑ์ เช่น มูลค่าทรัพย์สินหรือธุรกรรมที่กองทุนได้ลงทุนมีการเพิ่มขึ้นหรือลดลงเกินกว่า การเปลี่ยนแปลงของมูลค่าดังกล่าวโดยเฉลี่ยในช่วงระยะเวลาใด ๆ ในอดีต ผู้ถือหน่วยลงทุนมีการขายคืน หน่วยลงทุนของกองทุนเกินกว่าการเปลี่ยนแปลงของปริมาณการขายคืนหน่วยลงทุนดังกล่าวโดยเฉลี่ย ในช่วงระยะเวลาใด ๆ ในอดีต หรือตราสารที่กองทุนลงทุนถูกปรับลดอันดับความน่าเชื่อถือ เป็นต้น

ทั้งนี้ บริษัทจัดการสามารถคำนวณมูลค่าทรัพย์สินหรือ ธุรกรรมที่กองทุนได้ลงทุนหรือปริมาณการขายคืนหน่วยลงทุนโดยเฉลี่ยในช่วงระยะเวลาใด ๆ ในอดีต โดยใช้วิธีการทางสถิติต่าง ๆ เช่น การใช้ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) เพื่อคำนวณ หาอัตราความผันผวนของมูลค่าทรัพย์สินที่กองทุนมีการลงทุนโดยเฉลี่ยในช่วงระยะเวลาใด ๆ ในอดีต หรือการใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (arithmetic mean) เพื่อคำนวณหาอัตราการขายคืนหน่วยลงทุน โดยเฉลี่ยในช่วงระยะเวลาใด ๆ ในอดีต เป็นต้น โดยหากบริษัทจัดการเลือกใช้ช่วงระยะเวลาใด เป็นปัจจัยในการคำนวณมูลค่าดังกล่าวแล้ว บริษัทจัดการต้องไม่เปลี่ยนแปลงช่วงระยะเวลาที่เลือกใช้ ดังกล่าวจนอาจเป็นช่องทางที่เอื้อประโยชน์แก่กองทุนอย่างไม่เหมาะสม

(1.1) ตัวอย่างการพิจารณากรณีกองทุนมีการลงทุน เพิ่มขึ้นในทรัพย์สิน และในวันดังกล่าวมูลค่าทรัพย์สินที่ลงทุนมีการเพิ่มขึ้นเกินกว่า การเปลี่ยนแปลงของมูลค่าดังกล่าวโดยเฉลี่ยในช่วงระยะเวลาใด ๆ ในอดีต จนเป็นเหตุให้ การลงทุนของกองทุนไม่เป็นไปตามอัตราส่วนการลงทุนหรือข้อกำหนดที่สามารถลงทุนได้โดยชอบ (passive breach)

ข้อเท็จจริง

- ในระหว่างวันของวันที่ 10 สิงหาคม 2566 บริษัทจัดการตัดสินใจลงทุนเพิ่มในหุ้น A (โดยใช้ข้อมูลราคาปิดตลาดของวันที่ 9 สิงหาคม 2566 คือ 10 บาทต่อหุ้น) ซึ่งบริษัทจัดการพบว่าอัตราส่วนการลงทุนที่คำนวณตามผู้ออกทรัพย์สินหรือคู่สัญญา (“single entity limit”) ในหุ้น A ณ ขณะที่ตัดสินใจลงทุนเพิ่มยังไม่เกินกว่าอัตราที่ประกาศ คณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทน. 87/2558 เรื่อง การลงทุนของกองทุน ลงวันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2558 (“ประกาศ ที่ ทน. 87/2558”) กำหนด¹ เช่น อัตราส่วน single entity limit ในหุ้น A ในระหว่างวัน ของวันที่ 10 สิงหาคม 2566 อยู่ที่ร้อยละ 8 ของ NAV

- ต่อมา ณ สิ้นวันที่ 10 สิงหาคม 2566 สภาวะตลาด ผันผวนส่งผลให้ราคาปิดตลาดของหุ้น A ปรับตัวเพิ่มขึ้นเป็น 11.05 บาท (ปรับตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.5 เมื่อเทียบกับวันทำการก่อนหน้าที่ 10 บาท) ส่งผลให้กองทุนมีอัตราส่วน single entity limit ในหุ้น A ณ สิ้นวันดังกล่าวเพิ่มสูงขึ้นเกินกว่าอัตราที่ประกาศ ที่ ทน. 87/2558 กำหนด เช่น อัตราส่วน single entity limit ในหุ้น A ณ สิ้นวันที่ 10 สิงหาคม 2566 อยู่ที่ร้อยละ 11 ของ NAV

¹ ภาคผนวก 4 ของประกาศ ที่ ทน. 87/2558 กำหนดให้กองทุนรวมเพื่อผู้ลงทุนทั่วไปสามารถลงทุนในหุ้นภายใต้หลักเกณฑ์ single entity limit ไม่เกินกว่าร้อยละ 10 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิ (“NAV”)

แนวทางการพิจารณา passive breach บริษัทจัดการพบว่า ราคาหุ้น A ณ สิ้นวันที่ 10 สิงหาคม 2566 ปรับตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.5 เมื่อเทียบกับวันทำการก่อนหน้า ซึ่งมากกว่าความผันผวนของราคาหุ้น A ในอดีต โดยคำนวณจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ของอัตราร้อยละการเปลี่ยนแปลงราคาหุ้น A ย้อนหลังในช่วงระยะเวลา 6 เดือนที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 4 ของ NAV ทำให้การลงทุนเกินอัตราส่วนในหุ้น A ของกองทุนเข้าข่ายเป็น passive breach ที่เกิดจากเหตุการณ์ที่อยู่นอกเหนือการควบคุมของบริษัทจัดการ

(1.2) ตัวอย่างการพิจารณากรณีกองทุนมีการลงทุนเพิ่มเติมในหลักทรัพย์ และในวันดังกล่าวผู้ถือหน่วยมีการขายคืนหน่วยลงทุนเกินกว่าการเปลี่ยนแปลงของปริมาณการขายคืนหน่วยลงทุนโดยเฉลี่ยในช่วงระยะเวลาใด ๆ ในอดีต จนเป็นเหตุให้การลงทุนของกองทุนไม่เป็นไปตามอัตราส่วนการลงทุนหรือข้อกำหนดที่สามารถลงทุนได้โดยชอบ (passive breach)

ข้อเท็จจริง

- ในระหว่างวันของวันที่ 10 สิงหาคม 2566 บริษัทจัดการตัดสินใจลงทุนเพิ่มในหุ้น A (โดยใช้ข้อมูลราคาปิดตลาดของวันที่ 9 สิงหาคม 2566 คือ 10 บาทต่อหุ้น และใช้ข้อมูล NAV ล่าสุดของกองทุน ณ สิ้นวันที่ 9 สิงหาคม 2566 คือ 1,000 บาท) ซึ่งบริษัทจัดการพบว่าอัตราส่วน single entity limit ในหุ้น A ณ ขณะที่ตัดสินใจลงทุนเพิ่มยังไม่เกินกว่าอัตราที่ประกาศ ที่ ทน. 87/2558 กำหนด เช่น อัตราส่วน single entity limit ในหุ้น A ในระหว่างวันของวันที่ 10 สิงหาคม 2566 อยู่ที่ร้อยละ 8 ของ NAV

- ต่อมา ณ สิ้นวันที่ 10 สิงหาคม 2566 กองทุนได้รับคำสั่งการไถ่ถอนหน่วยลงทุนของผู้ถือหน่วยเป็นจำนวนมาก คิดเป็นร้อยละ 9 ของ NAV ส่งผลให้ NAV ของกองทุน ณ สิ้นวันดังกล่าวลดลงจนเป็นผลให้กองทุนมีอัตราส่วน single entity limit ในหุ้น A เพิ่มสูงขึ้นเกินกว่าอัตราที่ประกาศ ที่ ทน. 87/2558 กำหนด เช่น อัตราส่วน single entity limit ในหุ้น A ณ สิ้นวันของวันที่ 10 สิงหาคม 2566 อยู่ที่ร้อยละ 10.05 ของ NAV

แนวทางการพิจารณา passive breach บริษัทจัดการพบว่า ปริมาณการขายคืนหน่วยลงทุนของกองทุน ณ สิ้นวันที่ 10 สิงหาคม 2566 อยู่ที่ร้อยละ 9 ของ NAV ซึ่งมากกว่าปริมาณการขายคืนหน่วยลงทุนโดยเฉลี่ยในอดีต โดยคำนวณจากค่าเฉลี่ยเลขคณิต (arithmetic mean) ของปริมาณการขายคืนหน่วยลงทุนโดยเฉลี่ยรายวันย้อนหลังในช่วงระยะเวลา 3 เดือนที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 5 ของ NAV ทำให้การลงทุนเกินอัตราส่วนในหุ้น A ของกองทุนเข้าข่ายเป็น passive breach ที่เกิดจากเหตุการณ์ที่อยู่นอกเหนือการควบคุมของบริษัทจัดการ

(2) **ปรับปรุงแนวทางการดำเนินการกรณีกองทุนเกิด passive breach จากเดิม** กรณีเกิดเหตุสุดวิสัยหรือเหตุจำเป็นอื่นใดทำให้บริษัทจัดการไม่สามารถดำเนินการแก้ไขเพื่อให้การลงทุนเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด หรือเห็นว่าการดำเนินการดังกล่าวจะไม่เป็นประโยชน์ต่อผู้ลงทุน ให้บริษัทจัดการสามารถใช้ดุลยพินิจในการดำเนินการตามความเหมาะสม โดยต้องคำนึงถึงประโยชน์ของผู้ลงทุนเป็นสำคัญ แก้ไขเป็น บริษัทจัดการไม่สามารถใช้ดุลยพินิจได้เอง

โดยต้องได้รับความยินยอมจากผู้ดูแลผลประโยชน์ของกองทุนรวม (“ผู้ดูแลฯ”) หรือคณะกรรมการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (“คณะกรรมการ PVD”) แล้วแต่กรณี ในการขอขยายระยะเวลาดำเนินการแก้ไข โดยบริษัทจัดการต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีการติดตามการดำเนินการแก้ไขของบริษัทจัดการอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง จนกว่าการแก้ไขจะแล้วเสร็จ และให้บริษัทจัดการจัดส่งรายงานเกี่ยวกับการดำเนินการแก้ไขและผลการได้รับความยินยอมในการขยายระยะเวลาแก้ไขต่อสำนักงาน ก.ล.ต. และผู้ถือหน่วยลงทุน ก่อนครบระยะเวลาที่ต้องแก้ไขให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

นอกจากนี้ เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกัน ให้นำแนวทางการดำเนินการที่ปรับปรุงดังกล่าวมาใช้บังคับกับ 2 กรณีในประกาศ ที่ ทน. 87/2558 ซึ่งปัจจุบันใช้บทบัญญัติข้อเดียวกัน ได้แก่

(2.1) กรณีกองทุนรวมตลาดเงิน (“MMF”) หรือ PVD ที่มีนโยบายการลงทุนในลักษณะเดียวกับ MMF มีอายุเฉลี่ยของทรัพย์สินที่ลงทุน (“portfolio duration”) มากกว่า 92 วันโดยมิได้เกิดจากการลงทุนเพิ่ม เป็นเวลา 5 วันทำการติดต่อกัน และ

(2.2) กรณีทรัพย์สินที่กองทุนลงทุนมีคุณสมบัติเปลี่ยนแปลงไปจนเป็นเหตุให้ขาดคุณสมบัติในการเป็นทรัพย์สินที่กองทุนสามารถลงทุนได้อีกต่อไป

2.1.2 การปรับปรุงหลักเกณฑ์อัตราส่วนการลงทุนที่คำนวณตามประเภททรัพย์สิน (“product limit”) ของ MF ในเงินฝากและตราสารหนี้ที่นิติบุคคลตามกฎหมายไทย เป็นผู้ออก ผู้ส่งจ่าย หรือคู่สัญญา

(1) ยกเลิกหลักเกณฑ์ product limit ของ MF ในเงินฝากและตราสารหนี้ที่นิติบุคคลตามกฎหมายไทยเป็นผู้ออก ผู้ส่งจ่าย หรือคู่สัญญา โดยให้บริษัทจัดการบริหารจัดการลงทุนในเงินฝากและตราสารหนี้ดังกล่าวให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์อัตราส่วนการลงทุนทั่วไปตามที่กำหนดในปัจจุบันเหมือนกับทรัพย์สินประเภทอื่น ๆ ได้แก่ หลักเกณฑ์ single entity limit เพื่อลดความเสี่ยงของผู้ออกตราสารหรือคู่สัญญารายใดรายหนึ่ง หลักเกณฑ์อัตราส่วนการลงทุนที่คำนวณตามกลุ่มกิจการ (group limit) เพื่อลดความเสี่ยงของการลงทุนกระจุกตัวในบริษัทที่อยู่ในกลุ่มกิจการเดียวกัน และหลักเกณฑ์อัตราส่วนการลงทุนที่คำนวณตามความมีส่วนได้เสียในกิจการที่ลงทุน (concentration limit) เพื่อป้องกันมิให้ MF มีส่วนได้ส่วนเสียในกิจการที่ลงทุน

(2) ยกเลิกการดำเนินการกรณี MF เกิด passive breach ในหลักเกณฑ์ product limit เงินฝากและตราสารหนี้ที่นิติบุคคลตามกฎหมายไทยเป็นผู้ออก ผู้ส่งจ่าย หรือคู่สัญญา

2.2 ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทธ. 22/2566 เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการขออนุญาตหรือแจ้งโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ 3) รวมทั้งภาคผนวก 1 (“ประกาศ ที่ ทธ. 22/2566 E-report”)

ให้บริษัทจัดการจัดส่งรายงานให้แก่สำนักงาน ก.ล.ต. เกี่ยวกับการดำเนินการแก้ไขและผลการได้รับความยินยอมจากผู้ดูแลฯ หรือคณะกรรมการ PVD แล้วแต่กรณี ให้ขยายระยะเวลาการดำเนินการแก้ไขเพื่อให้การลงทุนเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

3. การมีผลใช้บังคับ

ประกาศแต่ละฉบับมีผลใช้บังคับไม่พร้อมกัน ดังนี้

3.1 ประกาศ ที่ ทน. 21/2566 ลงทุน

3.1.1 การปรับปรุงหลักเกณฑ์การพิจารณาและแนวทางการดำเนินการกรณีผิดอัตราส่วนการลงทุนของ MF และ PVD (ข้อ 2.1.1) ให้กองทุนปฏิบัติตามประกาศใหม่ตั้งแต่วันที่ 16 เมษายน พ.ศ. 2567 เป็นต้นไป ทั้งนี้ กรณีที่กองทุนปฏิบัติตามประกาศปัจจุบันในส่วนของ การดำเนินการกรณีเกิด passive breach² ครบถ้วนแล้วก่อนวันที่ประกาศใหม่มีผลใช้บังคับ โดยบริษัทจัดการใช้ดุลยพินิจดำเนินการตามความเหมาะสมและจัดส่งรายงานต่อผู้ที่เกี่ยวข้องเรียบร้อยแล้ว จะได้รับยกเว้นการปฏิบัติตามประกาศใหม่ในส่วนดังกล่าว

3.1.2 การปรับปรุงหลักเกณฑ์ product limit ของ MF ในเงินฝากและตราสารหนี้ที่นิติบุคคลตามกฎหมายไทยเป็นผู้ออก ผู้ส่งจ่าย หรือคู่สัญญา (ข้อ 2.1.2) ให้กองทุนปฏิบัติตามประกาศใหม่ตั้งแต่วันที่ 16 ตุลาคม พ.ศ. 2566 เป็นต้นไป

3.2 ประกาศ ที่ ทธ. 22/2566 E-report (ข้อ 2.2) ให้กองทุนปฏิบัติตามประกาศใหม่ตั้งแต่วันที่ 16 เมษายน พ.ศ. 2567 เป็นต้นไป เพื่อให้สอดคล้องกับประกาศข้อ 3.1.1

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ ทั้งนี้ สำนักงาน ก.ล.ต. ขอเสนอชื่อเจ้าหน้าที่สำหรับการติดต่อสอบถามข้อมูล ได้แก่ นางสาวชวิศา สิงคิพงษ์ เจ้าหน้าที่บริหารโทรศัพท์ 0-2033-9783 อีเมล chavisa@sec.or.th และนางสาวภัทรวดี สุวิพล ผู้ช่วยผู้อำนวยการโทรศัพท์ 0-2033-9945 อีเมล pattarav@sec.or.th

ขอแสดงความนับถือ

(นางศิษฏศรี นาคะศิริ)

ผู้อำนวยการฝ่ายนโยบายผู้ประกอบการธุรกิจ

เลขาธิการแทน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ภาพถ่ายประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทน. 21/2566 เรื่อง การลงทุนของกองทุน (ฉบับที่ 23) ลงวันที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2566 รวมทั้งภาคผนวก 4-retail MF ภาคผนวก 4-AI และภาคผนวก 4-UI

² รวมถึง (1) กรณี MMF หรือ PVD ที่มีนโยบายการลงทุนในลักษณะเดียวกับ MMF มี portfolio duration มากกว่า 92 วัน โดยมีได้เกิดจากการลงทุนเพิ่ม เป็นเวลา 5 วันทำการติดต่อกัน และ (2) กรณีทรัพย์สินที่กองทุนลงทุนมีคุณสมบัติเปลี่ยนแปลงไปจนเป็นเหตุให้ขาดคุณสมบัติในการเป็นทรัพย์สินที่กองทุนสามารถลงทุนได้อีกต่อไป

2. ภาพถ่ายประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทธ. 22/2566 เรื่อง หลักเกณฑ์เงื่อนไข และวิธีการขออนุญาตหรือแจ้งโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ 3) ลงวันที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2566 รวมทั้งภาคผนวก 1
3. ประกาศพร้อมคำอธิบาย (caption)

ฝ่ายนโยบายผู้ประกอบการธุรกิจ

โทรศัพท์ 0-2033-9783 และ 0-2033-9945